

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222203663
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1222203663.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobcov: X/ J. Q., Z.. XX.XX.XXXX, Q. K. X. Č. XXXX/X, B., X/ T. Q., Z.. XX.XX.XXXX, Q. K. X. Č. XXXX/X, B., Š. H. Q., obaja v zastúpení: JUDr. Erik Lacko, advokát so sídlom Miletičova 46, Bratislava, proti žalovanému: RETAIL PROJEKT BOX s.r.o., so sídlom Šancová 48, Bratislava, IČO: 51 868 971, o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, na odvolanie žalobcov 1/, 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 12.decembra 2022 č.k. 9C/44/2022-558, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný nemá voči žalobcom 1/, 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcov 1/,2/ na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorým sa žalobcovia domáhali voči žalovanému zriadenia záložného práva na zabezpečenie pohľadávky žalobcov do sumy 93.464,18 € k stavbe so súpisným číslom XXXX, na T. F. XX, B., L. Q. T. B., X. na X.-X.C. J. ", X. Č. XXXXX/X, H. V. XXX F., L. X. I. X. T. Z., X. Č. XXXXX/XX, H. V. X.XXX F., L. X. I. X. T. Z., T. X. Č.Q. XXXXX/XXX, H. V. XX F., L. X. I. X. T. Z., I. na E. V. Č.. XXXX vedenom Okresným úradom B., katastrálny odbor, pre okres B. D., H. B. - Z. F., katastrálne územie Z. F., ako aj k pozemkom - parcelám registra "C", parcelné číslo XXXXX/X, o výmere 1.117 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXXX/X, o výmere 296 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXXX/XX, o výmere 1.046 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXXX/XXX, o výmere 279 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXXX/XXX, o výmere 13 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXXX/XXX, o výmere 53 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXXX/XXX, o výmere 140 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, a parcelné číslo XXXXX/XXX, o výmere 14 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom B., katastrálny odbor, pre okres B. D., H. B. - Z. F., katastrálne územie Z. F. (ďalej len „nehnutelnosti“), a to do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa konanie o žalobe žalobcov voči žalovanému o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume vo výške 35.000,- € s príslušenstvom, a o náhradu škody v sume vo výške 49.133,- € s príslušenstvom, končí. Zároveň súd rozhodol, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

1.1. Súd prvej inštancie uviedol, že potrebu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia žalobcovia videli v tom, že na jedinom nehnuteľnom majetku vo vlastníctve žalovaného postupne pribúdajú zabezpečenia pohľadávok rôznych veriteľov žalovaného. Uspokojenie nárokov žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia a na náhrady škody sa tak stáva čoraz ohrozenejším, čo odôvodňuje potrebu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva na vyššie uvedené nehnuteľnosti žalovaného. Ďalej uviedol, že o návrhu žalobcov rozhodol tunajší súd uznesením zo dňa 04.08.2022,

č.k. 9C/44/2022-500 tak, že konanie z dôvodu litispendencie zastavil a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Proti tomuto rozhodnutiu podali žalobcovia odvolanie o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 02.11.2022 č.k.: 9Co/122/2022-547 tak, že napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.

1.2. Po právnej stránke svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 343 ods. 1,2,3 , § 344 C.s.p., § 326 ods. 1,2 C.s.p., a tým, že cieľom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie postavenia veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná, alebo už bola judikovaná, s cieľom, aby sa zamedzilo alebo zredukovalo možné nebezpečenstvo uspokojenia pohľadávky veriteľa. Súd môže teda na návrh zriadiť záložné právo, ktoré má povahu riadneho záložného práva. V prípade plurality záložných práv na predmete záložného práva garantuje záložnému veriteľovi relevantné poradie podľa dňa jeho vzniku. Prostredníctvom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia získa veriteľ postavenie záložného veriteľa a bude môcť prístupíť k výkonu záložného práva na uspokojenie judikovanej pohľadávky v exekučnom konaní v súlade s § 343 ods. 3 C.s.p. aj napriek existencii skoršieho záložného práva. Z charakteru zabezpečovacieho opatrenia zároveň vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o potrebe jeho nariadenia. Žalobcom navrhované zabezpečovacie opatrenie sleduje zaistenie budúcej exekúcie voči žalovanému. Okrem existencie nároku musí však žalobca osvedčiť i to, že bez nariadenia zabezpečovacieho opatrenia by bola prípadná budúca exekúcia voči žalovanému ohrozená, pričom obava, že exekúcia bude ohrozená, musí byť reálna a musí hroziť bezprostredne. Dôvodom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia môžu byť len skutočnosti, ktoré opodstatňujú obavu, že by prípadný výkon rozhodnutia mohol byť ohrozený. Ani existencia dlhu ešte sama osebe nemôže byť dôvodom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Medzi skutočnosti, ktoré osvedčujú, že výkon rozhodnutia by bol ohrozený je predovšetkým také konanie žalovaného, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty jeho majetku, ktorý možno výkonom exekúcie postihnúť alebo iné konanie, ktoré podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje jeho majetkové pomery (z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5 Obo 144/97; zverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 20/1998). Pred nariadením zabezpečovacieho opatrenia súd musí vždy zvážiť, či zásah do práv dotknutej strany je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (zásada tzv. primeranosti zásahu). Pokiaľ ide o majetok, na ktorý sa má vzťahovať zabezpečovacie opatrenie, musí súd zohľadniť uvedenú zásadu primeranosti zásahov do majetkových pomerov dlžníka, a to aj vo vzťahu k pohľadávke, na zabezpečenie ktorej súd zriaďuje zabezpečovacie opatrenie. Z hľadiska rozsahu zabezpečenia tak nesmie vzniknúť zjavný nepomer. Súd by mal aj v tomto prípade rešpektovať zásadu a požiadavku proporcionality. Z charakteru zabezpečovacieho opatrenia tak vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o potrebe jeho nariadenia. Žalobcom navrhované zabezpečovacie opatrenie sleduje zaistenie budúcej exekúcie voči žalovanému. Okrem existencie nároku musí však žalobca osvedčiť i to, že bez nariadenia zabezpečovacieho opatrenia by bola prípadná budúca exekúcia voči žalovanému ohrozená, pričom obava, že exekúcia bude ohrozená, musí byť reálna a musí hroziť bezprostredne. Dôvodom pre zriadenie zabezpečovacieho opatrenia môžu byť len skutočnosti, ktoré opodstatňujú obavu, že by prípadný výkon rozhodnutia mohol byť ohrozený. Ani existencia dlhu ešte sama osebe nemôže byť dôvodom pre zriadenie zabezpečovacieho opatrenia. Medzi skutočnosti, ktoré osvedčujú, že výkon rozhodnutia by bol ohrozený je predovšetkým také konanie žalovaného, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty jeho majetku, ktorý možno výkonom exekúcie postihnúť alebo iné konanie, ktoré podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje jeho majetkové pomery.

1.3. Súd prvej inštancie po vyhodnotení skutkového stavu vyplývajúceho z obsahu návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ako aj zo súdneho spisu a po dôkladnom zvážení všetkých okolností danej veci dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné predpoklady na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, keďže má súd za to, že žalobca neosvedčil predpoklady na jeho vydanie - konkrétne neosvedčil obavu, že exekúcia bude ohrozená. V tejto súvislosti uviedol, že inštitút zabezpečovacieho opatrenia je na mieste použiť s cieľom zabezpečenia výlučne peňažnej pohľadávky veriteľa, ak tento v návrhu preukáže, že je tu dôvodná obava zmarenia exekúcie, teda skutočnosti, ktoré opodstatňujú obavu, že by prípadný výkon rozhodnutia mohol byť ohrozený. Medzi skutočnosti, ktoré osvedčujú, že

výkon rozhodnutia by bol ohrozený je predovšetkým také konanie žalovaného, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty jeho majetku, ktorý možno výkonom exekúcie postihnúť alebo iné konanie, ktoré podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje jeho majetkové pomery. Žalobcovia videli obavu z úspešnosti svojej budúcej potenciálnej exekúcie voči žalovanému v tom, že na nehnuteľnom majetku vo vlastníctve žalovaného postupne pribúdajú zabezpečenia pohľadávok rôznych veriteľov žalovaného. Žalobcovia však neposkytli súdu dôkazy, ktoré by jednoznačne osvedčili potrebu neodkladnej úpravy pomerov v dôsledku hrozby zmarenia exekúcie, keď v danom prípade totiž neosvedčili, že by sa žalovaný zbavoval svojho majetku. Skutočnosť, že na majetok vo vlastníctve žalovaného sú postupne zriaďované záložné práva, sama o sebe neznamená, že žalovaný nie je solventný, spôsobilý plniť si svoje zmluvné záväzky. Koniec koncov, vznik záložného práva môže byť (a častokrát aj je) spojený s finančnými transakciami, čo znamená zvýšenie príjmov žalovaného a teda aj zvýšenie predpokladu splnenia svojich záväzkov voči tretím subjektom. A v danom prípade je nepodstatné či ide o jedno záložné právo alebo viac záložných práv, pretože, ako bolo uvedené už vyššie, samotná existencia záložného práva nepreukazuje úmysel žalovaného zbaviť sa majetku. Iná situácia by nastala, ak by žalovaný začal bezodplatne (alebo za neodôvodnene nízku cenu) prevádzať majetok na tretie subjekty, čo by bolo možné vyhodnotiť ako konanie vedúce k zmenšovaniu jeho majetku, resp. k zbavovaniu sa majetku, čo by následne zakladalo obavu z budúceho ohrozenia exekúcie. Žalobcovia okrem vyššie uvedenej skutočnosti (existencia nových záložných práv k nehnuteľnosti) v návrhu neuviedli ďalšie skutočnosti, ktoré by mali osvedčovať, že prípadná budúca exekúcia voči žalovanému môže byť ohrozená. Obdobný záver sa dá vyvodiť aj z rozhodnutia Ústavného súdu SR II. ÚS 741/2017 zo dňa 20.12.2017. V zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 02.11.2022, č.k. 9Co/122/2022-547, súd považoval za potrebné záverom dodať, že na danom závere tunajšieho súdu nič nemení ani skutočnosť, že žalobcovia podali žalobu o zaplatenie dlžnej sumy, a ani skutočnosť, že dňa 19.07.2022 platne odstúpili od Zmluvy o budúcej kúpnej zmluve č. 5.03. Niektoré z týchto skutočností môžu byť (a pravdepodobne aj budú) podstatné v riadnom sporovom konaní, avšak bez toho, aby žalobcovia preukázali obavu z ohrozenia exekúcie, súd považuje tieto skutočnosti v konaní o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia za irelevantné. Z uvedených dôvodov prvoinštančný súd návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nemohol vyhovieť, na základe čoho rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a návrh žalobcov na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol.

1.4. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Žalovaný mal v konaní o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia plný úspech, mal by preto proti neúspešným žalobcom právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Keďže však žalovanému v konaní žiadne trov nevznikli, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto uzneseniu podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia v ktorom uviedli, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu o odvolaní už bude ich pohľadávka proti žalovanému judikovaná Okresným súdom Bratislava II na základe rozsudku pre zmeškanie žalovaného, ktorý bude verejne vyhlásený dňa 26.1.2023 vzhľadom k tomu, že žalovaný je nekontaktný a je vysoko pravdepodobné, že žalovaný nevyužije žiaden opravný prostriedok proti predmetnému rozsudku pre zmeškanie. pravdepodobnosť vymožitelnosti ich pohľadávky voči žalovanému sa každým dňom razantne znižuje vzhľadom k tomu, že na jedinom majetku žalovaného neustále vznikajú nové a nové zabezpečenia pohľadávok iných veriteľov žalovaného a oni nemajú vedomosť o inom nehnuteľnom ani hnuťelnom majetku žalovaného okrem nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX pre A.. Ú.. Z. F.. Vo svojom odvolaní popísali skutkový stav ako v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, doterajší priebeh konania až do rozhodnutia odvolacieho súdu č. k. 9Co/122/2022-547. žalobcovia navrhli aby súd prvej inštancie v rámci autoremedúry napadnuté rozhodnutie zrušil a vo veci ďalej konal a rozhodoval. V prípade, ak súd prvej inštancie nevyhovie predmetnému návrhu, odvolaciemu súdu navrhli, aby napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil, a aby vo veci nariadil navrhované zabezpečovacie opatrenie alternatívne navrhli aby napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodovanie. Žalobcovia zároveň v každom prípade navrhli aby im súd priznal nárok voči žalovanému na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

2.1. Vo svojom odvolaní poukázali na bod 14. napadnutého uznesenia v ktorom súd prvej inštancie uviedol, že nepreukázali ohrozenie vymožitelnosti ich pohľadávky proti žalovanému v prípade, ak by súd nenariadil zabezpečovacie opatrenie v zmysle návrhu zo dňa 20.7.2022. žalobcovia v súvislosti s tým namietali, že súd prvej inštancie už ale v odôvodnení uznesenia neuviedol žiadne relevantné tvrdenie, ktoré by mali v konaní o návrhu preukázať, či aspoň tvrdiť, aby mohli byť v konaní o ich návrhu úspešní.

Súd im vytyka iba skutočnosti, ktoré nie sú relevantné pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, resp. ktorých preukázanie či aspoň tvrdenie nie je podmienkou, bez splnenia ktorej nie je možné nariadiť zabezpečovacie opatrenie. Keďže takéto tvrdenia v odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentujú, žalobcovia sa voči nim v odvolaní ani nemôžu brániť. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie sa v dôsledku uvedeného stáva nedostatočne odôvodneným a tým aj nezákonným. Relevantným tvrdením, ktorým by súd prvej inštancie mohol odôvodniť napadnuté uznesenie, mohlo byť napríklad tvrdenie, že navrhované zabezpečovacie opatrenie nie je možné nariadiť na základe návrhu zo dňa 20.7.2022 z dôvodu, že súdu nebola preukázaná hodnota nehnuteľnosti žalovaného, na ktorú od súdu žiadajú zriadiť záložné právo v prospech žalobcov. V takom prípade by žalobcovia pripomenuli, že v návrhu poukazovali na skutočnosť, že bez súčinnosti súdu nedokážu súdu preukázať hodnotu predmetnej nehnuteľnosti žalovaného, pričom súdu navrhli, aby v konaní vykonal dôkazy, ktoré považuje za nevyhnutné pre rozhodnutie o návrhu zo dňa 20.7.2022, napríklad aj dôkazy za účelom určenia hodnoty predmetnej nehnuteľnosti. Pripomenuli, že sú spotrebiteľmi, pričom v zmysle ustanovenia § 303 ods. 2 C.s.p. súd môže vykonať aj také dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné na rozhodnutie vo veci, pričom súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz a tiež pripomenuli, že pri rozhodovaní súdu o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia (o merite veci) a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie.

2.2. Ďalej uviedli, že súd prvej inštancie namiesto relevantného odôvodnenia v napadnutom uznesení uviedol, že návrh zo dňa 20.7.2022 zamietol z dôvodu, že žalobcovia v konaní nepreukázali zbavovanie sa majetku zo strany žalovaného (bod 18. uznesenia). Majetok žalovaného sa však môže znižovať aj tým, že na jedinom majetku vo vlastníctve žalovaného pribúdajú zabezpečenia, v prípade výkonu ktorých sa môže pohľadávka žalobcov stať nevykonalnou, ak nebude pohľadávka žalobcov zabezpečená prostredníctvom zriadenia súdneho záložného práva na predmetnú nehnuteľnosť v prospech žalobcov. Nehovoriac o tom, že samotné zriadenie zabezpečenia znižuje trhovú hodnotu nehnuteľnosti, keďže takéto zabezpečenie bez ďalšieho ostáva zapísané na nehnuteľnosti aj po prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Nie je teda podstatné, či sa majetok žalovaného znižuje priamo úkonmi žalovaného, alebo sa znižuje v dôsledku konania žalovaného spočívajúceho v porušovaní svojich povinností aj voči ostatným svojim veriteľom. Aj dôsledkom takéhoto konania je totiž znižovanie majetku žalovaného, k čomu dochádza postupným zriaďovaním zabezpečení ostatných veriteľov na jediný majetok žalovaného. Vzhľadom na uvedené došlo napadnutým uznesením aj k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., pričom nesprávne právne posúdenie spočíva v nesprávnom posúdení otázky, čo všetko môže spôsobiť ohrozenie vymožiteľnosti pohľadávky žalobcov, keď súd prvej inštancie za takúto skutočnosť nesprávne nepovažuje vznik zabezpečenia v prospech tretej osoby na majetku žalovaného. Žalobcovia citovali bod 18. uznesenia, z ktorého vyplýva, že súd prvej inštancie pravdepodobne ani len neskúmal charakter záložných práv zriadených na jediný majetok žalovaného. Šesť z ôsmich záložných práv zapísaných na jedinom majetku má totiž charakter exekučného záložného práva, ktoré asi len ťažko zvyšujú solventnosť žalovaného, keďže za ich zriadenie žalovaný neobdržal žiadnu protihodnotu, ale naopak, ich zriadenie slúži výlučne na zabezpečenie vymožiteľnosti pohľadávky zabezpečeného veriteľa v exekúcii. V čase podania návrhu zo dňa 20.7.2022 boli síce na jediný majetok žalovaného zriadené iba dve záložné práva (jedno zmluvné a jedno exekučné), súd však v konaní neskúmal ani výšku pohľadávok zabezpečených predmetnými záložnými právami, ani hodnotu nehnuteľnosti, a evidentne ani len neoveroval vznik nových zabezpečení od podania návrhu ku dňu vydania svojho rozhodnutia, keďže v predmetnom období na jedinom majetku žalovaného pribudlo ďalších šesť zabezpečení, ktoré boli v katastri nehnuteľností zapísané už v čase rozhodovania súdu o návrhu zo dňa 20.7.2022. Súd prvej inštancie sa teda pred vydaním napadnutého uznesenia ani len neoboznámil so skutkovým stavom veci, čím došlo k naplneniu aj odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p. Súd prvej inštancie v citovanej časti bodu 18. uznesenia poukazuje aj na absenciu úmyslu žalovaného zbaviť sa majetku, resp. na nepreukázanie takéhoto úmyslu. Podľa žalobcov však pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nie je podstatný ani úmysel žalovaného zbavovať sa majetku. Podstatným je, či je vymáhateľnosť pohľadávky objektívne v ohrození, alebo nie, pričom ako už odôvodnili vyššie, k ohrozeniu vymáhateľnosti pohľadávky dochádza aj v dôsledku vzniku nového zabezpečenia na majetok žalovaného. Súd teda nesprávne právne posúdil aj otázku nevyhnutnosti úmyslu žalovaného zbavovať sa majetku pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, keďže pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nie je podstatný ani úmysel žalovaného, ani zbavovanie sa majetku, ale skutočnosť, či reálne dochádza k úbytku majetku žalovaného a či

tento úbytok je spôsobilý ohroziť vymožitelnosť pohľadávky žalobcov, čím opätovne došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p..

2.3. Súd prvej inštancie v bode 15. napadnutého uznesenia poukazuje aj na údajný nepomer medzi výškou pohľadávky a hodnotou nehnuteľnosti žalovaného, na ktorej žiadajú súd zriadiť záložné právo. Žalobcom však nie je zrejmé, ako môže súd prvej inštancie argumentovať predmetným nepomerom, ak ani len nepozná skutočnú hodnotu predmetnej nehnuteľnosti, keďže jej hodnotu v konaní ani len nezisťoval napriek ich návrhu na vykonanie dokazovania v predmetom smere, čím došlo k naplneniu aj odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods.1 písm. e) C.s.p. Ak by aj existoval nepomer medzi výškou pohľadávky žalobcov a hodnotou nehnuteľnosti žalovaného, súd mal v konaní prihliadnuť aj na skutočnosť, že pohľadávku žalobcov nie je možné zabezpečiť inak, než zriadením záložného práva na predmetnú nehnuteľnosť, keďže inú nehnuteľnosť žalovaný nevlastní a oni nemajú vedomosť ani o žiadnom exekvovateľnom hnutelnom majetku vo vlastníctve žalovaného, čo žalobcovia uviedli už v návrhu zo dňa 20.7.2022. Nariadenie neodkladného opatrenia v podobe zákazu prevodu predmetnej nehnuteľnosti žalobcom taktiež nepomôže, keďže zákaz prevodu vlastníctva nemá vplyv na existujúce zabezpečenia, ani na vznik nových zabezpečení zriadených súdom. Neexistuje teda iný spôsob, ako zabrániť nevymáhateľnosti pohľadávky žalobcov proti žalovanému, než prostredníctvom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia. Zriadenie zabezpečenia popri už toľkých existujúcich zabezpečeniach ani len nemôže žalovaného akokoľvek ovplyvniť. Zriadenie zabezpečenia v podobe záložného práva pritom ani len nebráni prevodu konkrétneho bytu v predmetnej nehnuteľnosti žalovaného po jeho skolaudovaní do vlastníctva tretej osoby bez zaťaženia predmetným záložným právom, ak hodnota zvyšku nehnuteľnosti žalovaného postačí na uspokojenie pohľadávky žalobcov a ostatných zabezpečených veriteľov žalovaného. Aktuálne však z nehnuteľnosti neboli vyčlenené žiadne bytové jednotky, na ktoré by bolo možné samostatne zriadiť záložné právo v prospech, preto jediným možným spôsobom zabezpečenia pohľadávky žalobcov je zriadiť záložné právo na celú nehnuteľnosť. Súd preto nesprávne právne posúdil aj otázku primeranosti žiadaného zásahu do práv žalovaného vo vzťahu k zásahu do práv žalobcov v prípade, ak k zabezpečeniu ich pohľadávky nedôjde, čím bol opäť naplnený odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. Súd prvej inštancie zároveň na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím bol naplnený aj odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. keď napriek dôkazom predloženým k návrhu mal v konaní za to, že skutočnosť, ktoré z predmetných dôkazov vyplývajú, nepredstavujú objektívne ohrozenie vymožitelnosti pohľadávky žalobcov proti žalovanému. Podľa žalobcov totiž skutočnosť, že na jedinom majetku žalovaného vznikajú zabezpečenia (najmä exekučného charakteru), bez akýchkoľvek pochybností ohrozuje vymožitelnosť pohľadávky žalobcov proti žalovanému, keďže priamym dôsledkom vzniku takýchto zabezpečení je zníženie trhovej hodnoty predmetnej nehnuteľnosti vzhľadom k tomu, že záložné právo viazne na nehnuteľnosti aj po prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcov písomne nevyjadril.

4. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené ustanovenie C.s.p. preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379, 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vo výroku vecne správne.

5. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5.1. Podľa § 343 ods. 1,2 C.s.p. zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.

5.2. Podľa § 344 ods. 2 C.s.p. ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

6. Zabezpečovacím opatrením súd zriaďuje na návrh záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka. Zabezpečovacie opatrenie slúži však len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Samotný výkon záložného práva môže

nasť až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím. Predpokladmi pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia teda sú : a) návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia; b) spôsobilý predmet záložného práva, ktorým môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty; c) zriadenie záložného práva prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia bude zabezpečovať peňažnú pohľadávku; d) existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie.

7. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd zistil, že žalobcovia 1./2./ sa návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia domáhali voči žalovanému zriadenia záložného práva na zabezpečenie pohľadávky žalobcov do sumy 93.464,18 € k nehnuteľnosti, a to do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa konanie o žalobe žalobcov voči žalovanému o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume vo výške 35.000,- € s príslušenstvom a o náhradu škody v sume vo výške 49.133,- € s príslušenstvom skončí.

8. Odvolaciu súdu je v zmysle § 186 ods. 1 C.s.p. z rozhodovacej činnosti známe že konanie vo veci samej o vydanie bezdôvodného obohatenia, náhradu škody začalo žalobou podanou na Okresný súd Bratislava II dňa 21.7.2022 doplnenou dňa 25.7.2022 a bolo vedené pod sp. zn. 52C/46/2022. Okresný súd Bratislava II rozsudkom č.k. 52C/46/2022-629 zo dňa 26.1.2023 zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcom 1./ 2/ 84.133,-€ s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 35.000,-€ od 11.5.2022 až do zaplataenia, zo sumy 49.133,-€ od 26.5.2022 do zaplataenia, primerané finančné zadosťučinenie 8.000,-€, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 40,-€, všetko v do troch dní od právoplatnosti rozsudku, s tým, že plnením žalovaného jednému zo žalobcov zaniká v rozsahu tohto plnenie povinnosť žalovaného vo vzťahu k druhému žalobcovi. Zároveň súd priznal žalobcom 1./ 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Predmetný rozsudok č.k. 52C/46/2022-629 nadobudol právoplatnosť dňa 21.3.2023 a vykonateľnosť 25.3.2023.

9. V prejednávanej veci sa žalobcovia domáhali nariadenia zabezpečovacieho opatrenia počas konania a to až od právoplatného skončenia konania vo veci samej. V takomto prípade zabezpečovacie opatrenie je inštitútom, ktorý nachádza uplatnenie v situáciách, kedy nemožno čakať na skončenie konania vo veci samej, ale je potrebné ešte pred meritórnym rozhodnutím prijať určité opatrenie, ak vzniká obava, že rozhodnutie, ktorým sa súdne konanie skončí, nebude mať pre vyriešený hmotnoprávny vzťah medzi procesnými stranami materiálny význam, napríklad pre insolventnosť osoby zviazanej na splnenie povinnosti.

10. Odvolací súd posudzujúc preskúmané rozhodnutie v kontexte vyššie uvedeného výkladu a vzhľadom na skutočnosti zistené z vlastnej rozhodovacej činnosti (pozri odsek 8.) dospel k záveru, že v danej veci nie sú splnené podmienky na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Uvedený procesný inštitút má totiž zabezpečiť ochranu práv veriteľa z dôvodu obavy ohrozenia exekúcie, ktorá by mohla byť nariadená na základe rozhodnutia, ktoré ešte nebolo vydané. Ide o nástroj, ktorý ešte pred vydaním exekučného titulu môže v odôvodnených prípadoch pomôcť veriteľovi zabezpečiť jeho pohľadávku, ktorá je predmetom prebiehajúceho, konania, v ktorom ešte nebolo vydané meritórne rozhodnutie. V prejednávanej veci bolo konanie vo veci samej právoplatne skončené a preto nariadenie zabezpečovacieho opatrenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej nie je fakticky možné. Žalobcovia 1./2/ majú exekučný titul (rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k. 52C/46/2022-629 zo dňa 26.1.2023) na základe ktorého môžu iniciovať začatie exekučného konania v zmysle zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a môžu požiadať v exekučnom konaní o zriadenie exekučného záložného práva k predmetnej nehnuteľnosti.

11. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcov 1./2./ na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia podľa § 387 ods.1 C.s.p. ako vo výroku vecne správne potvrdil.

12. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. V odvolacom konaní bola plne úspešný žalovaný preto by mu vznikol voči žalobcom 1./ 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného

sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva. (Pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018). Vzhľadom na uvedené, keďže z obsahu vyplýva, že žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli, rozhodol odvolací súd tak, že žalovaný nemá voči žalobcom 1/, 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania a preto už o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. nebude potrebné rozhodnúť súdom prvej inštancie.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).